

ABONY

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hir-
detések és ezeknek díjai,
valamint a felszólamlások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 1 korona.

Az aesthetikai nevelés.

Irta: Bodnár Zsigmond, a minap elhunyt nagynevű
tudós.

Az embernek neveltetnie kell. E ne-
velést megkezdik szüleink, folytatják már a
gyermekszobában testvéreink, dajkáink, paj-
tásaink, az iskolában tanítóink, az életben
felebarátaink, jóakaróink és ellenségeink, —
vagyis neveltetünk a sirig.

De a szülőkön kívül főleg az iskola
van hivatva nevelni bennünket.

Mi a nevelés célja?

Az uralkodó eszme szerint vezetni ben-
nünket, az uralgó érzést, gondolkodást
vésni lelkünkbe. A hogy a szépet, a jót és
igazat, mint eszményeket elérni akarja az
emberiség, úgy vezetni bennünket a hala-
dás útján.

Csakhogy e három eszme értelme fo-
kozatosan módosul, Ideális időkben egye-
sülve tudjuk felfogni és megérteni őket.
Ilyenkor a bölcsészek és más gondolkodók
a három eszme egységét, közel rokonságát
hirdetik.

A mi az aesthetikai nevelést illeti, ez is
módosul az uralkodó eszme változása sze-
rint. Ideális időkben csak oly képeket, szob-
rokat szabad megnézni, csak afféle költői
olvasmányokat szabad az ifju kezébe adni,
melyek nem sértik szemérmét, melyekben a

tekintély képviselői tisztos szerepet viselnek,
melyekben a formai háttérbe szorul.

A realizmus alkonyán rendesen még
sokan csüggnek az aesthetikai képzésen. A
XVIII. század utolsó tizedében, a mienkhez
kasonló időben Schillert is foglalkoztatta ez
a kérdés, csakhogy a idealizmus hatása
alatt az erkölcsiséget tette az aesthetikai ne-
velés céljává. épp úgy, mint most igen so-
kan. Ezt azonban nehéz elérni, míg reális
időkben könnyű, mert ekkor a moral nem
egyéb, mint altruizmus. felebaráti szeretet.
Ilyenkor természeti az aesthetikai nevelés esz-
köze, természeti és reális a cél. Uralkodik
a formatökély, az ifjuság nevelése is mege-
légszik az elegáns, ügyes formával, csinos
kereskedő előadással, helyes magatartással,
simább választékosabb megjelenéssel. A hal-
dokló realizmus idején igen sokunk keblé-
ben az aesthetikai embert tartjuk minden
emberi összegező fogalmának, az erkölcsi
és érzéki egységének. Az aesthetikai lesz az
általános emberi képzés, mely felöleli, áthat-
ja az erkölcsit és tudományost. Csak az a
baj, hogy már akkor igen sokan hangoztat-
ják, hogy az aesthetikának a formával, az
alakokkal van leginkább dolga. Az alak pedig
nem egyéb, mint az előadás, a stíl, a ma-
gatartás, a forma, melynek az ébredő ide-
alizmus kevés becset tulajdonit, némelyek

többé-kevésbé elhanyagolják, annál inkább,
mert az emberiség megunta a léhaságot, az
üres formát, az érzékiséget s keresi az esz-
meit, az erkölcsit, az idealisztikus igazat,
az egész szempontjából felfogott jót.

Ebből magyarázhatni, hogy most a ta-
nárok és a szülők, a gondolkodók és a
nagyközönség körében számos aggodó és
elitáló nyilatkozatot hallani az ifjuság egyol-
dalu aesthetikai nevelése, különösen az olvas-
mányok érzékisége és főleg a képtárak, tár-
latok látogatása ellen. A szemérem, az er-
kölc, az ébredő ideális gondolkodás tiltá-
kozik az ellen, hogy fiainkat, leányainkat a
tanárok vezessék az érzékiség szemlélésére
és a reális aesthetika alaposágával részletez-
zék testünk eltakart részeinek helyes vagy
helytelen kivételét. Tudjuk, mily kiváló he-
lyet foglalnak el a muzeumokban, képtárak
és tárlatokban a meztelen alakok, erősen
érzéki jelenetek: azért nem csoda, hogy
sokan aggasztónak találják az ifjuságnak a
serdülés kamasz éveiben ily tárlatokba ve-
zetését. Szerintök napjainkban nem annyira
az aesthetikai, mint valláserkölcsi képzés-
re kellene fordítani a házi és iskolai neve-
lés figyelmét. Az egész társadalom, nem
csak a külföldön, hanem nálunk is fel van
háborodva a romlottság, a sok csalás, ha-
misítás, az erkölcstelen és érzéki szaba-

TÁRCSA.**Memento.**

Gyászborult a magyar nép,
Sir az egész nemzet,
Mert akiért úgy rajongott
Többet nem i z e n g e t.
Nem kér többet regimentet tőlünk,
Nem ír ez'tán szép levelet nekünk . . .
Nem is esik karikára
Több esőcsepp kalapjára.

Egy ravatal, egy temető
Lett az egész ország,
Porladozó hült tetemét
Ahogy hazahozták.
Sirva fakad hön szerető népe,
Sirva borul a szemfödélére,
S „ahány könyvebb esik rája
Annyi áldás szálljon rája.

Boczonádi Szabó Imre.

—*~*~*

Ezerhatvan kilométer kerékpáron.

Irta: Battik Miklós.

—*~*~* Az „Abony” eredeti tárczája. *~*~*
(Folytatás.)

A mult számban közöltem utunknak első

részét Besztercebányáig s itt megemlitem, hogy
ott több időt töltvén, amit lehetett, megtekin-
tettük.

Kipihenvén az út fáradoalmait, amik bizony
elég nagyok voltak, már csak szokatlanságunknál
fogva is, legelső sorban a posztgyárba mentünk.

Mellékesen megjegyzem, hogy hazánk egyik
legnagyobb ily nemű gyára, s a tengerészet is itt
szerzi be szükségleteinek egy részét, még pedig
a legénységi és tisztakarókat, melyek között
csak az a különbség, hogy az egyik mind a két
oldalán szép bolyhos, a másik pedig nem.

A gyárban igen szívesen fogadtak minket, s
aztán a gyár egy tisztviselője volt oly szives ka-
lauzolásunkat magára vállalni.

Legelső sorban is a gyapjú tépő gépekhez
mentünk, hol a gyapjút legelőször dolgozzák föl
és ugyanitt osztályozzák.

A gép rosta alakú, két ellentétes irányban
mozgó szöges henger tépi szét a gyapjút és löki
a szelelőbe, amely a nagyobb szeméttől tisztí-
tja ki.

Itt még igen sok a kézi munka is.

A már kellőképp tépett gyapjú innen a tisztí-
tóba kerül, hol aztán alaposan megtisztítódik
mindenféle szeméttől, drót kefék között, hogy az-
tán a festőbe kerüljön.

Itt a gyapjút alaposan kifőzik óriási üstökben,
fehérítik és festik, s aztán a szárítóba kerül, mely
a beleadagolt jókora mennyiségű gyapjút körül-
belül egy perc alatt megszáritja.

A száraz gyapjú aztán a fonalazóba kerül.
Óriási terem ez, hatalmas és complicált
gépekkel, hová a gyapjú kerül.

Itt az emberi munka egyedül csak a gyapjú
beadagolására szorítkozik, a gép elvégez mindent.

A gyapjút óriási hengerre tekergeti föl, mely-
nek egyik oldalán kefe mozog, mely a gyapjúnak
utolsó tisztítását végzi, egyúttal szétfeszítését is,
hogy aztán fonalakká csavargassa föl.

E fonalak jönnek aztán az orsózó terembe
az orsószékekbe.

Egy-egy gépen körülbelül száz orsó gyűjt
magára a fonalat, s egy ilyen gépnél, melynek
hossza hét méter, egy-egy gyerek vagy kis leány
ügyel föl.

A fölorsózott fonál aztán jön a szövőszékbe,
hol különböző szövetté dolgozzák föl.

Jóformán mindent a gépek végeznek s az
ember ott csak arra való, hogy a gép munkáját
megkönnyítse.

Innen a kálókhoz mentünk.

Több mázsa súlyú kalapácsok dolgozzák itt
egy forgó kádban a szöveteket, melyek hideg viz-

dosság, a szerelmi tragédiák, a sok öngyilkosság és örültség miatt, mindenféle sürgetik az erény és becsület visszetértét, az ifjuság keblében való fölébresztését.

Mindamellett még többen hangoztatják, hogy az aestetikai képzés által nem csupán a szép érzést, a szép iránti lelkesedést fogják az ifjuságban fötkeltetni, hanem erkölcsét megnemesíteni, csak vigyázzunk, hogy ne kerüljenek érzéki izgató képek az ifjuság kezébe, hanem oly remekek, melyek fenséges, magasztos jeleneteket, nagy történeti alakokat, hazafias és hősi tetteket ábrázolnak, vagy az ártatlan természet idylli képeit rajzolják le.

Különben is az iaealizmus napjaiban nem anyira az értelemre, mint az érzés, a kedély kiművelésére, a vallás és erkölcs felé irányításaira törekszünk. Annak idején Schiller is mondotta: Nem az észben rejlik az oka, hogy még mindig barbárok vagyunk, hanem a kedélyben. Érző tehetségünk kiművelése sürgető szüksége az időnek s e művelődés eszköze a szépművészet, Korának gyermeke ugyan a művész, de jaj neki, ha egyttal növendéke is. Valamely jótékony istenség korán tépje le anyjának kebléről, egy jobb kor tejével táplálja és hagyja a távoli görög ég alatt fölserdülni. Ha férfi lett belőle, mint degen térjen vissza századába, nem hogy örüljenek neki, hanem hogy rettenetes tisztítást végezzen, mint Agamemnon fia. Ez utóbbival fejezi ki a nemet költő az idealizmus azon törekvését, hogy megkivánja nemesíteni, a köznapiból a közönségesből kiemelni a művészetet.

MI UJSÁG?

— **Köszönet-nyilvánítás.** Mindazon rokonok, jó barátok és ösmerősök, kik feledhetetlen gyermekünk, illetve testvérünk temetésén megjelentek és fájdalunkat enyhíteni szivesek voltak; továbbá a gyászszertartáson megjelent fehér ruhás

ben áznak, hogy aztán ismét a szárítóba, később a szárazítóba, — hol a hibás szálatokat távolítják el és a hibás szövetet selejtezik ki, — majd a nyíróba kerüljenek.

Némely posztót azonban a nyírógép helyett egy másik gépbe viszik, melynek óriási hengerén a takács héjjakút tobozai vannak fölérősítve, s itt kapja némely posztó azt a szép bolyhos fölszint.

A nyírógép egy forgó henger, melyen, — mint a cséplőgép dobján, melyhez külömben is teljesen hasonlít, — sinek vannak, s ezeknek harántos fogai élesek.

E dob szintén éles fogú sinek között forog s a közéjük kerülő posztó egyenlőtlen bolyhait tükör simára vágja le.

Jó három órát vett igénybe a posztógyár, megtekintése mikor végre ismét a szabad levegőre kerültünk.

Azt hiszem, mondani is fölösleges, hogy a gyapjúnak külömben is kellemetlen, fojtó illata a büznek minő quantesentiájává fajul az áztató és festő műhelyekben.

Megköszönve a valóban kiváló magyarázatot és szakszerű vezetést, milyennel még csak a Zólyom Brézói hámorban találkoztunk, tovább indultunk a székgyárat megtekinteni.

leányok és Bittera Lajos és neje — fogadják ez úton is hálás köszönetünket.

Abony, 1907. szept. 5. Varga Mihály és neje, valamint gyermekeik.

— **Köszgyűlés.** Abony község képviselő-testülete folyó hó 11.-én — szerdán — délután 3 órakor köszgyűlést tart. Tárgyai: 1. Második gyógy-szertár felállítása tárgyában javaslatlétel. 2. Adóügyi jegyzői állásra vonatkozó megyei határozat. 3. Járási telefonra előfizetés. 4. Előfogatozás biztosítása. 5. Állatorvos szabadságoltatása. 6. Vaczek Adolf illetősége. 7. Illetőségi kérdések.

— **A kecskeméti Rákóci-szobor.** Kecskemét város közönsége Szent-István napján a Rákóczi-szobor költségeinek javára nagyszabású népünnepélyt rendezett, mely jelentékeny anyagi sikerrel járt. A nagyarányú szoborra máris igen szép összeg gyűlt egybe, amelyhez a város is maga 50,000 koronával járul.

— **Felhívás az iparos ifjúsághoz.** Nem lehet eléggé kárhóztatni az iparos ifjúság önképző köre tagjai nagy részének ama könnyelműséggel határos indolenciáját, hogy a kör anyagi támogatásával semmit sem törődnek, ellenben kihasználják alaposan azt az előnyöket, mit a kör szerény viszonyai között nyújtani bír. A csekély 60 krajeár évi tagdíjat nem fizeti a tagoknak kilencztedrésze s minden anyagi gond és a fenntartással járó fáradság 5—6 lelkes tagra hárul, akik bizony nem csoda, ha unják a meddő küzdést. Minthogy úgy a választmány, mint a közgyűlés idevágó intézkedései, kérelme, rendelkezése, hasztalan iparkodik ezt a nagy mérvű közönyöséget megszüntetni, a tagdíj fizetését minden módon sürgetni, — ez úton szözlítom föl a hátralékos tagokat, hogy tagdíj hátralékaikat október 1-éig befizetni becsületbeli köteleességüknek tartsák, mert ellenesetben kénytelen lesz a választmány radikális eszközökhöz nyúlni, hogy a kör anyagi eksistentiáját biztosítsa s ezt a néhány lelkes tagot a nehéz gondok alól felmentsé.

Temesközy Gerzson elnök.

— **Öngyilkosságok.** Csizmadia István 25 éves fiatal mészáros-mester nem bírván megküzdeni az önállóság gondoljaival, bajaival, e fölött való zavarodottságában vasárnap hajnalban agyonlőtte magát.

Hétfőn délután pedig a 78 éves Bene András aggsági gyengeelméjűség folytán felakasztotta magát s mire észrevették tettét, meghalt. Vagyon-pazarlás miatt évek óta gondnokság alá volt helyezve s bizony szűkös viszonyok közt élt a valamikor vagyonos ember, akinek az atyja, Bene Ferenc bírói hivatal is viselt a forradalom ideje körül.

— **Uj arany pénz.** 20 és 10 koronás arany érték-érmeken kívül száz koronás arany érték-érmeket fognak verni. forgalmi súlya pedig 33.8 gramm. A képlapra a király mellképe, a veretés évszáma és a 20 és 10 koronáson lévő körirat jön, a hátlapra pedig a következő körirat: „Megkoronáz-

Mig a posztógyárban minden posztóval volt bevonva, addig itt, bár'ora esett is tekintetünk minden hajlított fából volt, szék és lépesőkarfa s minden, mi csak abból lehetett.

Azért mégis a hatalmas méretű gyár majdnem nagyobbban látszik a posztógyárnál.

Az udvaron rengeteg fa és hulladék, mely utóbbit szénnel keverve a gépek fűtésére használják föl.

A székgyártásra csakis tölgy- és bükkfát használnak föl, mit a fűrésztelepen automatikus körfűrészek először deszkákra, majd pedig teljesen egyenlő lécekre vágják, hogy innen az eszterga padokhoz kerüljenek, melyek szintén automatikusan működnek.

A faragott léceket aztán kazánokba rakják, hol gőzben 12 óra hosszat főlnek.

A kemény tölgyfa oly hajlékony lesz itt, hogy a legnagyobb könnyűséggel lehet a mintákra rácsavarni, mely csak egy hosszú acél szalagból áll s erre kapesokkal szorítják föl a léceket.

Innen a szárítóba kerülnek, hol a meleg, száraz levegőben 18 óra hosszat állva, annyira kiszárad, hogy alakját többé semmiféle körülmények között el nem veszti.

Most innen a ragasztóba viszik, majd pedig újra esztergályozzák, különösen azt a karikát,

tatásának 40-ik évfordulójára“ és folytatólag az 1869—1897. évszámok, a rajz alá pedig az értékjelzés: 100 korona.

— **A termésről.** A földm. miniszter által most kiadott s a gazdasági tudósítóktól beérkezett jelentésekből összeállított jelentés a következőket mondja:

A szőlő érését a meleg időjárás elősegítette és minőségét javította, a szárazság azonban a fűrt és bogó teljes kifejlődését akadályozta, minek következtében, főleg az Alföldön, a bogók aprók maradtak. A hosszasan tartó szárazság következtében néhol már a levelek is száradni kezdenek. A peronospora fellépését és továbbterjedését az ország csaknem minden vidékéről jelentik. Az általa okozott kár helyenkint igen jelentékeny. A termés túlnyomólag közepesnek vagy közepesen alulinak ígérkezik. A csemegeszőlő nagyjából már megérett és jóminőségű, a borszőlő helyenkint szintén érni kezd.

A kukorica-termést mintegy két millió mmázsával becsüli többre a múlt évi termésnél, ellenben a burgonya-termést négy millióval kevesebbre.

A káposzta fejlődése megakadt, a bolha és hernyó is sok kárt okozott benne.

A dohány-termést nagy átlagban kielégítőnek jelzi.

— **A magy. kir. áll. anyakönyvi-hivatal heti kimutatása.** Mult hó 31.-étől folyó hó 6.-áig a születések száma 17. Fiú 13, leány 4. Rkath. 15, ev. ref. 1, izr. 1. Eddigi születések száma 449. (Mult év hason-időszakában 433.) — **Házasságok** kötöttek: Nemes Mihály rk. özv. (Cegléd) és Mészáros Mária rk. Eddigi házasságkötések száma 111. (Mult év hason-időszakában 72.) — **Elhaltak:** Székely Ferenc rk. 10 hónapos. Csizmadia István rk. 25 éves. Varga Ferenc rk. 34 éves. Bene András rk. 78 éves. Szabó Béla rk. 13 napos. Eddigi elhalálozások száma 298. (Mult év hason-időszakában 263.)

A gépkocsiról. Kardos Miklós ceglédi lakost egy abonyi gépkocsi tulajdonos kocsija f. hó 21-én az uton elütötte s rajta súlyos sérüléseket okozott, Igy írja ezt a „Ceglédi ujság. Kilehet az a jó gépkocsi tulajdonos?

— **A magyar ipar érdekében.** A kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, melyben szigoruan útasítja az összes alárendelt hivatalokat, hogy jövőre nézve minden szállításnál és árlejtésnél, sőt a hivatal részére beszerzendő tárgyak beszerzésénél különös figyelemmel legyenek a magyar gyártmányokra. Ennek ellenőrzése céljából elrendelte a miniszter, hogy a kiadott munkák-közszállítások és beszerzett tárgyakról külön kimutatás vezetendő. Az új törvény 1907. október 1-én lép életbe.

— **A katonai lovak árának felemelése.** A lótenyésztés bizottságok akciót indítottak a katonai kinstár részére szállítandó lovak

melyre az ülés lapja kerül.

A nádfonatú székeknél ez a karika még a furókhoz kerül, melyek percenként 560 fordulatot végeznek s a kemény fát úgy fúrják mint a vajat.

Különben el lehet képzelni sebességét, ha elmondjuk, hogy 76 lyukat egy perc alatt fúr meg.

A fúrógépek egyszerre két karikán dolgoznak, s ilyen fúrógép négy van, melyek közül azonban csak kettő dolgozik egyszerre, mert a sebes forgásban hamar átmelegsznek.

A szék most már nyers állapotában készen van, hátra van még a fényezés és összeállítás, mit szintén gépek végeznek.

A kész darabokat megszámozzák hatvan darabonként becsomagolják és küldik Ausztráliába és Argentínába, hol aztán véglegesen összeállítják őket.

Több százezer székét küld e gyár évenként erre a két helyre s azt lehet mondani, hogy jóformán csakis oda dolgozik.

Fáradtan s a sok benyomástól kábult fejjel tértünk haza, hogy másnap a hermándi papirgyárat látogassuk meg.

Erről azonban a jövő számban.

árának fölemelése érdekében, s illetékes helyen az iránt fognak előterjesztést tenni, hogy a katonaság számára vásárlandó lovak árát emeljék föl, még pedig a hátslós árát 800 koronára, a tűzérő árát pedig 700 koronára.

Hogy eszik a döglött sertés?

Erre a kérdésre csak úgy lehet a feleletet megadni, ha elmondjuk az egész históriát. L. I. sertés-kereskedő eladott Sz. P.-nek két sertést 125 frt.-ért. Az egyik 14 nap múlva megdöglött. Sz. P. panaszkodik L. I.-nak, aki gavallérosan kijelentette, hogy fele kárát csupa jó szántából megfizeti.

— De a másik is beteg ám! Folytatta Sz. tovább a panaszt.

— Ha megdöglök, akármikor, annak is megfizetem a felét! — duplázott rá L. I. kereskedő még gavallérosabban.

Hanem ami ezután következett, az már piszkos dolog. Nevezetesen pár nap múlva Sz. P. nagy szomorúan jelent L. I.-nak, hogy megdöglött már a másik disznó is.

— Baj, baj! — feleli L. I. — de hát én állom a szavamat, majd elintézzük.

Nem telt bele 24 óra, midőn Kazinczi állatorvos megismeri egy tanyán, — ahová tartásba volt kiadva, — Sz. P. sertését, amint jóízűen eszegeti a kukoricát. Most jön a csattanó. Sz. P. látva, hogy a turpisság kívül, arra kérte Kazinczit, hogy ne szóljon L. I.-nak, hogy a sertés él. Kazinczi persze sokkal tisztességesebb ember, sem hogy ily galádságba belement volna, s figyelmeztette L. I.-t a dologra, aki aztán — jogosan — visszavont minden kártérítési hajlandóságot. Hát ilyesmit nem volna szabad megeselekedni egy városatyának! Hisszük is, hogy az illető le fogja vonni a konsekvenciákat.

CSARNOK.

Éjjel.

Irta: Peterdi Sándor.

Odakünn gyalázatos idő van. Nehéz cseppekben hull alá az ólmos eső, mely nagyokat koppanva csapódik a földre. A szél végig szalad az utcákon, azután elpihen, mintha új erőt akarna gyűjteni a következő rohamra.

Nem is csoda, ha az álom tündére hamarosan visszaroppen az égbe és a kis csöppesség, Baracsi Ödön bankhivatalnok fiacskája nem tud aludni. Egy ideig csak halkán gügyög, aztán felsir. Édesanyja felriad, a gyermek ágyacskájához siet, felveszi és úgy abajgatja, csicsijgatja. Aggódo tekintete odatéved a másik ágyra, fél, hogy a gyermek felébreszti apját.

Az éjjeli méces fellobbanó lángjánál ekkor észreveszi, hogy az ágy üres.

— Szegény férjem, még mindig dolgozik. Persze most van a mérlegzárás. De éjjel mégse kellene oly sokáig fennmaradnia.

A másik szobából vékony sávban szűrődik ki a világosság.

Az asszony elaltatja gyermekét és halkán kinyitja a szoba ajtaját. Férje csakugyan ott szorgoskodott az íróasztal mellett, amelynek minden fiókja ki volt huzva. A padlón, a székeken írómányok heverték összegyűrve, összetéve. A férfi éppen levelet írt, a nő csendesén ráborult.

— Édesem, már későn van . . .

— Ki az? Mi . . . te vagy! Hogy megjísz-tettél. Minek zavarsz? Tudod, hogy sok a dolgom!

— Nem kell mindent ma elvégezned, hiszen holnap is van nap! Azt gondoltam, úgy elmerül-él, hogy nem is veszed észre, az óra mutatója mennyire előresietett már . . .

— De igen . . . igen . . . menj csak aludni . . . mindjárt jövök . . . De menj hát már . . .

— A megfeszített munka izgatottá tesz . . .

— Különösen ha zavarnak.

— Oly sápadt vagy, pihened kellene.

— Hagyj magamra, ha mondom. Sopánkodol, hogy mily soká ébren vagyok, és még is tartóztat . . .

A nő megcsóválta fejét és visszafordult, hogy a hálóba térjen. Ekkor az egyik széken férjének kis utazótáskáját vette észre. Néhány irat és néhány fehérnemű volt beledobva.

— Mi ez te utazni akarsz?

— Dehogy is akarok! hiszen akkor csak szóltam volna! Most meg már gyanúsítasz?

— Gyanúsítalak? Oh dehogy! Csak kérdezek, mert a táská a kamrában szokott lenni. De lám, az utibundád is itt van! Ödön! — mit titkolsz előttem?

— Bolond beszéd! Semmit! — felelé ingerülten a férj.

— De igen! Ez a rendetlenség, zavarok, ezek a készülődések . . . Te el akartál utazni! De igen! És pedig lopva, titokban, az éjjel! Ödön az isten szent szerelmére! . . . fagyos hidegség borzongat, a szívemet vasmarokkal szorítja valami . . . Beszélj kérlek, beszélj.

S aztán odarohant az íróasztalhoz s mielőtt férje megakadályozhatta volna, felkapta a levelet, a mely ott feküdt.

— Nekem szól! — sikoltá a nő kétségbeesve, — tehát igaz! Igaz!

Aztán zokogva borult férje vállára.

— Édes, édes Ödön! nem tárod fel előttem szivedet? Valami baj fenyeget, hogy ki akarsz térni előle? Milyen vész ólalkodik körülöttünk? Honnan tör reánk? Ember, ne nézz szóltanul, némán, hanem beszélj! Ödön! én vagyok itt, feleséged, hitestársad, jogom van téled követelni, hogy mindent megmondj! Nézd már nem sírok! Szemeim szárazok, erős vagyok, beszélhetsz.

A férfi tétova tekintettel nézte a vergődő asszonyt

— Mit gyötröd magad? Nos igen, holnap reggel hivatalos ügyben el akartam utazni. Korán reggel kell indulnom, nem lett volna időm bucsuzni. Hogy tehát ne nyugtalankodjál! levélben, igen levélben akartam tudodra adni. No igen. Ez az egész. Persze, hogy ennyi.

— Nem hiszem! — kiáltá szenvedélyesen a nő. — Érzem, hogy nem a valót mondat.

— Megragadta a férfi kezét.

— Nézz a szemembe! Ismételd, hogy gyötrelmeim hiábavalók . . .

A férfi kirántotta kezét és szinte durván rivallt az asszonyra.

— Ne faggass! Hagyj magamra!

Hangja tompa volt, nehezen és szaggatottan, hörögve beszélt, homlokára kiült a meggyötört sziv könnye: a verejték.

De a feleség nem engedett.

— Nem megyek. Ha kiversz bottal, visszajövök. Ha kizársz, betöröm az ajtót. Ha csak egy tapodtat teszel, árnyéknak szegődöm. Tudni akarom a valót.

— Igen Tudni akarod? A valót? Hát jó! Tud meg! — és a férfi vonagló ajkain szárazon kuszott elő egy kínos nevetés. Nos igen, szökní akartam, mert — sikkasztottam.

— Jézusom!

— Hozzányultam a bank pénzéhez. Eddig tudtam titkolni, takargatni a hiányt, holnap már minden kiderülhet. El akartam menekülni valahová idegenbe, hol nem ismernek, hol dolgozhattam volna tovább érted — érettetek . . . A nagy világnak meghaltam volna, ruháimat valamelyik víz partján . . . Régen szolgálom a bankot, az összeg nem olyan nagy, reátok és reám való tekintettel, a te esdeklő szavaidra talán hallgattak volna . . .

— Sikkasztottál . . .

— Kelltet! Te is beteg voltál . . . néha játszottam is.

— Te?

— Persze nem tudtad . . . Hiszen csak ritkán történt. De üldözött a balsors, mindig vesztetem. Az uzsorakölcsön roppant szaporodik és hizik, mint a falánk kígyó . . . Igen . . . így van. vesztettem is és az uzsora . . . Szöknöm kell! De neked mindig küldök annyit, hogy élhess . . .

— Velem ne törődj! De te . . . börtönbe kerülnél . . . nem, nem! Menekülj! Gyorsan, gyorsan: Vidd az írómányokat Megvan minden? Hamar! Te eltűnsz, meghalsz . . . én meggyászolok . . . Siess! Én majd odaborulok az igazgató elé és megkérem, ne jelentsen fel . . . Dolgozni fogunk . . . te is, én is és megtérítjük a kárt . . . Eladok mindent . . . Menekülj! Siess!

És az asszony lázas gyorsasággal férjére dobta a kabátot, az írómányokat belegyömöszölte a táskába . . .

— Kell még valami? Mindent kiszedtél a fiókból? . . .

Odarohant az asztalhoz és felkapott egy csomagot. Egy kis levele esett ki belőle. Illatos, lilaszínű. Az asszony utánanyult. Szeme megakadt egy szón. Csak néhány szó volt benne, ennyi:

— Ha már miattam vétkeztél, veled megyek. Csókol Vilmád.

Az asszony megdermedve állt egy pillanatig, majd felkapta az asztalon fekvő csomagot és a férje arcába vágta.

— Gazember, hitvány! — kiáltá és azután úgy, ahogy volt, kirohant a sötét, hideg éjszakába.

A kapun éppen akkor jött be valaki. Az

asszony félrelökte és kiszaladt az utcára, hol egy rendőr járt behuzott nyakkal felszáll. Hozzáfutott.

— Segítség! Jöjjön kérem . . . betörték a lakásomra . . . a tolvaj még ott van . . . siessen, mert szökní akar . . .

A rendőr sietve követte az asszonyt fel a lakásba. A férj még ott volt.

A nyitott ajtókon besivított a szél. Egy rozszul zárt ablakot vad erővel csapott a falhoz; az üveg szerteszérvre, csörömpölve esett a földre . . .

NYILT-TÉR*)

Értesitem a tisztelt közönséget, hogy
mérnöki irodám
Cegléden Rákoci (Vasut) utca 103.
szám alatt van,

Erdős Jenő
okleveles mérnök.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Egy ügyes kertész,

ki a kertészet minden ágában jártas, újév-kori belépésre kerestetik.

Cím: Háy Jolán — Abony.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására adni, hogy helyben, a városháza átellenében, Deutsch-féle házban óra-és ékszer-üzletet nyitottam, egybekötve kitűnő javító műhelylyel.

Nagy választék csakis első minőségű órákban legfinomabb szerkezettel pontosan szabályozva.

Ugyszintén mindennemű óra-, ékszer-, zenélő-szerkezet- és látszer javítása szak-szerűen és olcsón eszközöltetik.

2 évi jótállás mellett pontos és gyors kiszolgálás.

Becsés pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

Kostyál Kálmán
mű-órá.

Hirdetés.

Van szerencsém a t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **SAKÁCS ADOLF** budapesti (Főherceg Sándor utca 15. szám) műfestő vegyztisztító és gőzmosó gyáros képviselőjét átvetttem és a Kálvin-utca 56. szám alatt fennálló női divat termemben minden e szakmába vágó munkát, ugymint: női és férfi, valamint gyermek ruhák, kabátok, felöltök fej-tetlen állapotban vegyileg történő tisztítását és festését, ugyszintén drapperiák, függönyök, kézimunkák, plüsch, bársony és pipere dolgok, napernyők, keztyűk, szörme és selyem vegyileg történő tisztítását és festését; fehérnemű és pedig: ingek, gallérok, kiegészítők stb. stb. tisztítását jutányos árban elvállalom.

Pontos és jó kiszolgálásról biztosítva, kérem a nagyszerű közönség becses pártfogását.

Tisztelettel

Schwartz Zseni
divatárúsnő.

Eladás. Sági János Ujszász-úton levő háza és földje szabadkézből eladó. — Értekezni lehet a tulajdonossal.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

REMÉNYI MIHÁLY

a magyar királyi zeneakadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfuvó-hangszer, húr, stb.

stb., míg Reményi legujabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Bpestről, Király-utca 58. sz.** Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalmok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

Király-Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényet, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást, lábszagot, kölikát, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges hogy minden háznál készenlétben legyen. Egy nagy üveg 2 k. 55 f., 3 üveg 6 k. 55 f. bérmentve utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerésznél.

Debreczen kossuth utca. Budapesten: Török József gyógyszerárban Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedrő**, melytől a legrovidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

— **Eladás.** Valodi pekingi (zöld) kacsatojások és eredeti fehér orpington tojások eladók Temesközy Gerzsonnál.

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

Magyarországi képviselő és raktár

Budapest, VI. Teréz-körút 20.

A leghíresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és pari célra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javítóműhely.

Tanítás ingyen.

Egy intelligens családból való fiút vegyeskereskedésbe tanonc-nak ajánl a kiadóhivatal.

Eladás.

Győre Mózesnek a város és vasútállomás közelében lévő 6 fertály földje örök áron szabadkézből eladó. — Értekezni lehet a tulajdonossal szolnoki-úti lakásán.

Abonyban, Rákóczi-utca 19. szám alatt 6 öles kukorica-góré, deszka magtár és egy pince hasznbérbe kiadó, esetleg szabadkézből eladó. — Bővebb értesítést ad helyszínen ifj. Patonai István.

Eladás.

Varga Jánosnak a Jegyző-utca és Munkácsy-utca sarkán lévő háza örök áron szabadkézből eladó. — Értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínen, esetleg a Népbankban.

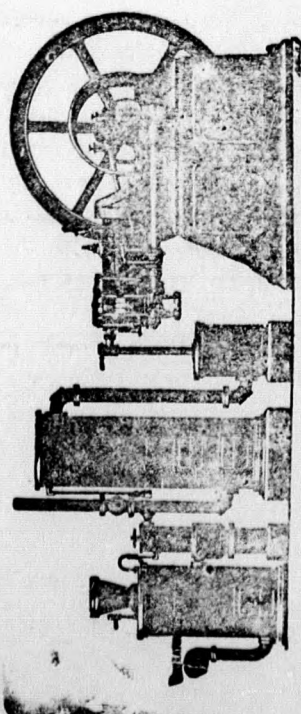
GYÓGYSZERTÁR A „REMÉNYHEZ” A B O N Y B A N.

20—20

Árjegyzék kivonat:

Pepsin bor.	Emésztést elősegítő szer, kiváló étvágyerjesztő	1 üveg	2 kor.
China vasbor.	Emésztést elősegítő szer, lábbadozó betegeknek különösen ajánlható	1 üveg	2 kor.
Sósorszesz.	Valódi francia előírás szerint	1 üveg	—90 f.
Viola arczkrém.	Számos arczkrémek között az egyedüli, amely az arczbőrt finomítja, szeplőt, májfoltot, pörsenéseket eltávolítja. Az arczredőit simítja. Minden ártalmas anyagtól mentes	1 tégely	1 kor.
Salicyl menthol szájviz.	A kellemetlen szájizt azonnal megszünteti	1 üveg	70 f.
Spanyol fagybalzsam.	Fagyott részek 1—2-szeri bekenése után teljes gyógyulást eredményez	1 tubus ára	50 f.
Tyükszemirtő.	Fájdalom nélkül elpusztít minden borkeményedést	1 üveg	80 f.
Sudorol.	Láb és kézizzadás egyedüli gyógyszere, használata kényelmes, hatása biztos	1 adag ára	1 kor.
Tubarózsa arczkrém,	Lukács-féle puder, szappan nagybani raktára	1 drb. 1 k.	50 f.
Ápetitort:	Lukács-féle, mely az emésztést és a jó étvágyat elősegíti	1 üveg	4 kor.
Keserű tea:	hatása felülmulthatatlan, jó gyomrot és étvágyat csinál	1 csomag	80 f.
Irrigator	tejesen felszerelve		4 és 5 kor.
Fecskendők	darabja		50 fill. és 1 kor.
Suspensoriumok	több nagyságban		1 kor. és 1 k. 20 f.
Sérvkötők	egyoldali 5 kor. 2 oldali 7 kor.		

Különféle pipere cizkek nagybani raktára, melyek eredeti árakon adatnak; a még itten fel nem sorolt különlegességek és kötszerek kaphatók a legutányosabb áron, ha esetleg nem volna, költség felszámítás nélkül megrendelem.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasúttöredé: Bécs.
Benzin- és petrolium-motorok és loco-mobilok, szivc-gáz-motortelepek 2—3 fill. üzemi költséggel. — Kézzelvezető és árhelyező gépek ingyen.

CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM
Budapest, Váci-körút 63,

által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löher-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecsakavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, örlőmalmok, egyetemes acél-ékek, 2- és 3-vasú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.